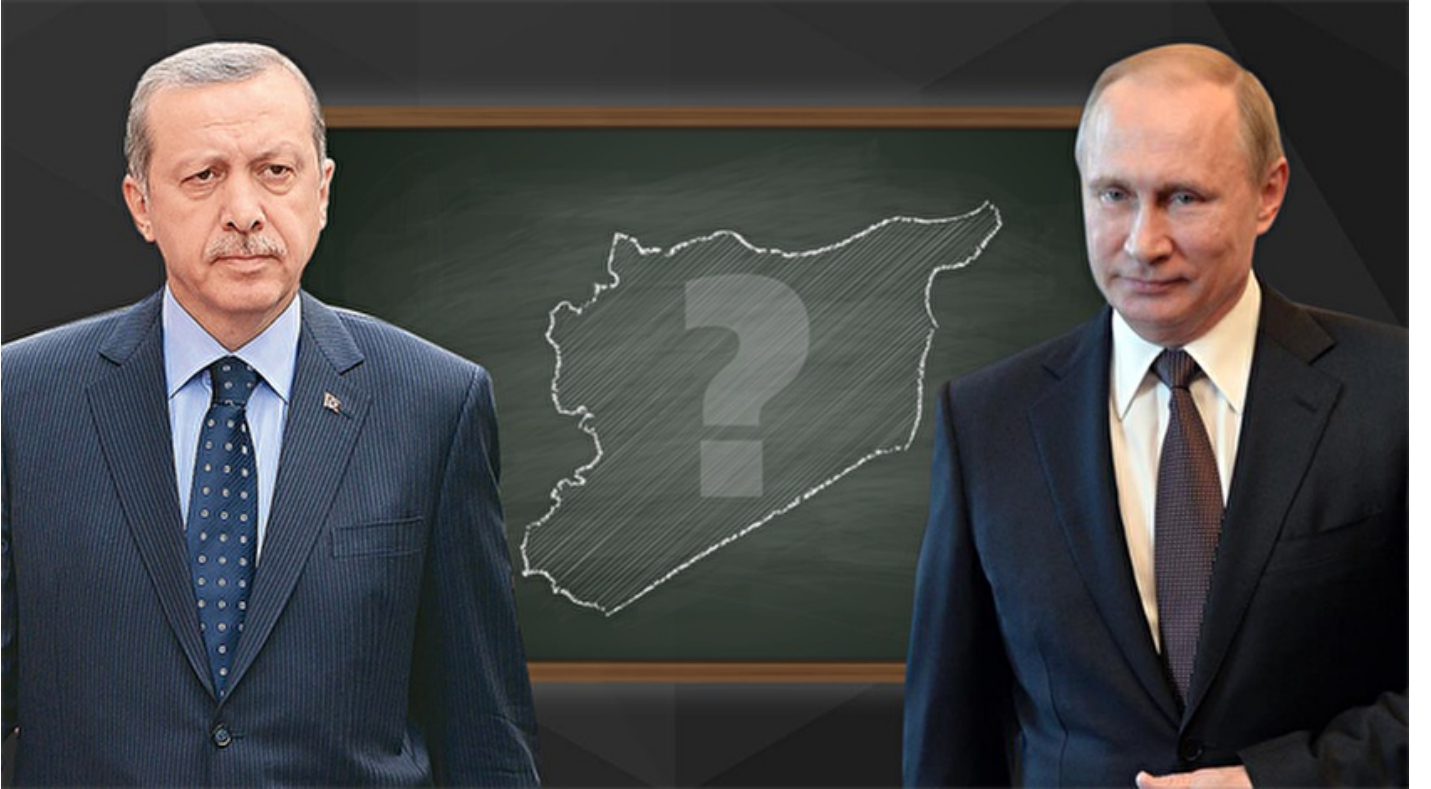

4 soruda Türkiye-Rusya ilişkileri

Türkiye ile Rusya, uçak krizinden 9 ay sonra buzları eritiyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Rusya ziyareti ile sona eren, uçak kriziyle başlayan süreç sonrası iki ülke arasında yaşanan gelişmeleri, 4 önemli başlıkta derledik.

Abone Ol [Google News](#)

Haber Merkezi · 09 Ağustos 2016, 11:51 · Son Güncelleme: 07 Ekim 2016, 17:09 · Yeni Şafak

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Rus mevkidaşı Putin, 9 ay sonra ilk kez bir araya geliyor. Görüşme sonrası Suriye politikasının nasıl etkileneceği konuşuluyor.

YORUM

PAYLAŞ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kasım'da Rus uçağının düşürülmesiyle başlayan kriz, bugün itibarıyla son buluyor. Erdoğan, Rus lider Putin ile görüşmek için St. Petersburg'a gitti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası ilk yurt dışı ziyaretini Rusya'ya gerçekleştirmiş oldu. Batı'nın Türkiye'yi yalnız bıraktığı bu süreçte, iki liderin vereceği fotoğraf oldukça önemli. İki ülke arasında krizin başlamasına neden olan süreci ve sonrasını sizler için 4 önemli soruda derledik.

Rusya ile Türkiye krizi nasıl başladı?

24 Kasım 2015 tarihinde, Türk hava sahasını ihlal eden Rus Sukhoi Su-24 savaş uçağı, Türkiye sınırındaki Yayladağı'nda düşürüldü.

TSK: Uçağı 10 kez uyardık

Türk Silahlı Kuvvetleri, Rus uçağının düşürülmesinin ardından, "Türk hava sahasını ihlal eden uçak, beş dakika içerisinde on defa uyarılmasına rağmen sınır ihlaline son vermeyince angajman kurallarına göre iki Türk F-16 uçağı tarafından vuruldu" açıklamasını yaptı.

Uçak, Suriye Türkmen Ordusu'nun kontrolündeki Bayırbucak bölgesine düştü. Uçaktaki iki pilot paraşüt ile atlamasına rağmen, pilotlardan biri Suriye Türkmen Ordusu'na bağlı 10. Tümen tarafından ölü olarak geçirildi. Diğer pilot sağ olarak Lazkiye'deki Rus üssüne ulaştırıldı. NATO, elindeki verilerin Türkiye'nin Rus uçağının 10 kez uyardığını doğrular nitelikte olduğunu açıkladı.

Genelkurmay Başkanlığı, düşürülen Rus uçağının iz analizini yayınladı. Yayımlanan analizde, Rus uçağının Türk hava sahasına girdiği yerler kırmızı çizgi ile gösteriliyor, mavi ile çizilen yerler ise Türkiye sınırını temsil ediyor.

'İlişkilerimiz etkilenecek'

Uçağın düşürülmesinin ardından, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, "İlişkilerimiz ciddi şekilde etkilenecek" açıklaması, iki ülke arasındaki kötüleşmenin sinyallerini verdi. Bu açıklamayı, Türkiye'ye uygulanan ekonomik sınırlamalar ve yaptırımlar takip etti.

İlk olumlu sinyal: Normelleşmek istiyoruz

24 Kasım'da başlayan olumsuz hava, iki ülkenin Dışişleri Bakanları Lavrov ve Çavuşoğlu'nun 3 Aralık'ta yaptığı görüşmeye rağmen yumuşamadı. İlk olumlu sinyal krizden 6 ay sonra, Haziran ayında geldi. Kremlin, Ankara ile normalleşmek istediğini ancak şartları olduğunu açıkladı. İlk adımı Ankara'dan beklediğini söyleyen Rusya ile olumsuz hava böylece yavaş yavaş sonlanacağını gösterdi.

Kritik Haziran

Ankara, Rusya ile gerilen ilişkileri yeniden canlandırmak için Haziran ayında üç kritik adım atıldı.

İlk adım, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 12 Haziran'da Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'e Rusya Günü nedeniyle bir kutlama mesajı göndermesi oldu.

İkinci adım, Moskova'ya yeni Büyükelçi atanması oldu.

Üçüncü adım ise, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Rus mevkidaşı Putin'e bir mektup gönderdi. Mektupta, düşürülen Rus uçağı için taziye mesajları iletildi.

15 Temmuz darbe girişiminde Rusya'nın tepkisi ilişkilere nasıl yansdı?

Batı'nın geçemediği sınav: 15 Temmuz

Türkiye, 15 Temmuz'da FETÖ tarafından haince bir darbe girişimine maruz kaldı. Batı'nın ama'lı ve çekimsiz açıklamaları Türkiye'yi yalnız bırakırken, henüz normalleşmemişken, Rusya, Türkiye'nin yanında olduğunu açıkladı. Rus Devlet Başkanı Putin, darbe girişiminin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı arayarak, "Anayasaya aykırı olan hiçbir şeyin yanında olmadıklarını" söyleyerek FETÖ'ye karşı, ABD'nin ve Batı'nın aksine net bir şekilde sergilemiş, Türkiye'nin yanında olduğu mesajını vermişti.

Erdoğan: Rusya'nın hızlı desteğinden memnunum

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya ziyareti öncesi yaptığı açıklamalarda, Putin'in verdiği destekten duyduğu memnuniyeti belirtti. Erdoğan, Rus Tass haber ajansına verdiği röportajda "Putin'in darbe girişiminde hızlı desteğinden memnunum" ifadelerini kullanmıştı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Rusya ziyaretinde masada hangi konular var olacak?

Uçak krizinden sonra ilk defa bir araya gelecek olan iki liderin üzerinde duracağı önemli konular var. Ekonomi, turizm, Akkuyu ve Türk Akımı olmak üzere 4 ana başlıkta toplanan konuların detaylar şöyle:

Ekonomik ilişkiler: Hiç şüphesiz bu görüşmede en fazla üzerinde durulacak konu iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleşme dönemini geride bırakarak stratejik işbirliği alanlarına yoğunlaşmasının önünün açılması olacak. İki liderin bu konuda istekli olması bu sorunun çözümünü de kolaylaştırabilir. Uçak krizi sonrası Rusya, Türkiye'ye yönelik yaptırım uygulamış ve bu yaptırımlar iki ülke arasındaki ekonomik ilişkileri etkilemişti. Yaptırımların kaldırılmasından sonra ekonomik ilişkilerin hızla iyileştirilmesi ana gündemi oluşturacak. İki ülkenin kriz öncesi belirledikleri 100 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşma hedefine yönelik bir adım atması da bekleniyor.

Turizm: Kriz sonrası en fazla etkilenen sektörlerden birisi de turizm oldu. Bugünkü görüşmenin iki ülke arasında turizm ilişkilerine yeniden can vermesi öngörülüyor. Görüşmede Türk tarafına uygulanan tek taraflı vize konusunun da görüşülmesi bekleniyor.

Akkuyu Nükleer Santrali: Mersin'deki Akkuyu Nükleer Santralinin inşası ile ilgili sürecin hızlandırılması da ele alınacak en önemli konulardan birisi. Uçak krizinden sonra Akkuyu Nükleer Santralinin geleceği ile ilgili çeşitli sorular sorulsa da santralin yapımının devam edeceği belirtilmişti. Ancak iki ülke arasında yaşanan kriz santralin inşası sürecini geciktirdi.

Türk Akımı: Rus gazını Türkiye üzerinden Avrupa pazarlarına taşıyacak olan Türk Akımı doğalgaz boru hattı projesi iki ülkenin önem verdiği konulardan bir diğeri. Putin'in son Türkiye ziyaretinde gündeme gelen proje, uçak krizinden sonra askıya alındı. Görüşmede Türk Akımı'nın yeniden gündeme alınması bekleniyor.

Türkiye ile Rusya ilişkilerinin normalleşmesi Suriye krizini nasıl etkiler?

Suriye'de 2011 yılında başlayan iç savaşın etkileri hem bölgesel hem de uluslararası ölçekte hissedildi. Türkiye, Esed rejiminin ülkeyi iç savaşa sürükleyen kanlı politikalarına karşı halktan yana tavır aldı. 3 milyon Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapan Türkiye ile Rusya'nın bu süreçteki Suriye politikaları da farklılaştı. Rusya sürecin başından itibaren Esed rejimini desteklerken, Türkiye muhalifleri desteklediğini açıkladı. Suriye sahasında yaşanan bu ayrılık kimi zaman iki ülke ilişkilerine de yansdı. Süreç içerisinde izlediği politika ile Esed rejiminin ayakta kalmasını sağlayan en önemli aktörlerden biri olan Rusya, 2015 yılında "DAEŞ ile mücadele" adı altında Suriye'ye asker gönderdi. Rusya'nın bu adımı Suriye'de kartların yeniden el değiştirmesine neden olurken, Rusya'yı da Suriye krizinin çözümü konusunda en önemli aktör haline getirdi. ABD yönetiminin de Suriye krizinde net bir politikasının olmaması da Rusya'yı daha önemli hale getirdi. Türkiye ile Rusya 5 yıllık iç savaş boyunca Suriye konusunda farklı tarafları destekledi. İki ülkenin de bu süreçte önelediği konulardan birisi ise Suriye krizinin iki ülke ilişkilerine yansımalarının önüne geçmek oldu. Ancak uçak krizi bu durumun da rengini değiştirdi. Rusya'nın Halep ve diğer kentlerde gerçekleştirdiği hava saldırıları ve Esed rejimine desteği Türkiye

tarafından eleştirildi. İki ülke Suriye konusunda karşı karşıya geldi.

Bugünkü görüşmedeki en önemli konulardan birisi Suriye krizi olacak. Türkiye, Rusya'nın oynayabileceği rolün farkında ve iki tarafta Suriye konusunda farklılaşan pozisyonlarını koruyor. Ancak Suriye iç savaşının uzaması iki ülke çıkarlarına da aykırı. ABD ve Batının Suriye krizini DAESH'e endekslemesi de Türkiye'yi rahatsız eden konulardan biri. Rusya ise son yaşananlardan sonra Türkiye ile ilişkilerin öneminin farkında ve bu durum iki ülkeyi Suriye krizi konusunda yeni bir yol haritası hazırlamaya sevk edebilir. Suriye konusunda birlikte hareket etmek oldukça zor görünmesine rağmen, Türkiye ve Rusya krizin derinleşmesinin ortaya çıkardığı tabloyu iyi okumaları gerektiğinin farkında.

ERDOĞAN - PUTİN GÖRÜŞMESİNDE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖN PLANA ÇIKACAK

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Rusya ziyaretinde iki ülke arasındaki ticaret gündeminin önemli başlıklarından olacak

- Görüşmede **uçak krizi** öncesinde belirlenen **"100 milyar dolarlık ticaret hacmi"** hedefinin de tekrar gündeme getirileceği belirtiliyor
- **2015** itibarıyla Rusya, Türkiye'nin ihracatında **ikinci** sırada bulunurken, ithalatında **üçüncü** sırada yer alıyordu

Türkiye - Rusya dış ticaret hacmi

- Türkiye'nin Rusya'ya ihracatı, bu yılın ilk altı ayında Türkiye'nin Rusya'ya ihracatı, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde **60,5** azalarak **737 milyon** dolara geriledi

Turizm

Rusya'nın turizme yönelik kısıtlamaları nedeniyle, Türkiye'nin kaybı yılın ilk yarısında **840 milyon** dolar oldu

Rus turist sayısı yılın ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre **yüze 87** azalarak **184 bin** kişiye geriledi

Enerjide İşbirliği

Başta **doğalgaz ticareti**, **Türk Akımı boru hattı** ve **Akkuyu Nükleer Enerji Santrali** projeleri olmak üzere enerji işbirliği ise iki ülke arasında en kritik konulardan biri olarak ön plana çıkıyor

Türkiye **2015**'te Rusya'dan **27 milyar** metreküp doğalgaz ithal etti

Türkiye'nin ilk **nükleer santrali** olacak **Akkuyu NGS** projesi de yaklaşık **25 milyar dolar** bütçeyle **Rusya** tarafından gerçekleştiriliyor

ERDOĞAN-PUTİN GÖRÜŞMESİ İLİŞKİLERİN YOL HARİTASINI BELİRLEYECEK

24 Kasım'da yaşanan **uçak krizinden sonra ilk kez bir araya gelecek Erdoğan ve Putin'in** görüşmesinin iki ülke ilişkilerinin geleceği açısından yol haritası niteliği taşıması bekleniyor

Suriye'de krizin çözümüne katkı sağlayabilecek iki önemli ülke liderinin görüşmesi, ziyaretin ikili ilişkilerin yanı sıra bölgesel ve küresel anlamını da artırıyor

Ekonomik-ticari işbirliğinin gelişmesi için yol haritası belirlenmesi ve iki ülke arasındaki üst düzeyli istişare mekanizmalarının yeniden faaliyete geçirilmesi gibi konular görüşülecek

Normalleşme sürecine nasıl gelindi?

24 Kasım'dan sonra ilk temas 3 Aralık'ta Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu** ve Rus mevkidaşı **Sergey Lavrov** arasında Belgrad'da AGİT toplantısı çerçevesinde gerçekleşti

Erdoğan'ın 27 Haziran'da Putin'e gönderdiği mektuptan iki gün sonra **Putin**, Erdoğan'a teşekkür telefonu açtı. Erdoğan ve Putin, yüz yüze görüşme kararı aldı

Telefon görüşmesinin ardından Putin, hükümete Türkiye ile **ilişkilerin normalleşmesi** için görüşmelere başlanması talimatı verdi

Başbakan Yardımcısı **Şimşek** ve Ekonomi Bakanı **Zeybekci 26 Temmuz'da** Moskova'da muhataplarıyla görüşmeler gerçekleştirdi

Putin, 17 Temmuz'da Erdoğan'ı arayarak, Türkiye'de seçilmiş hükümetin yanında yer aldıklarını belirtti

Dışişleri Bakanı **Çavuşoğlu**, KEİ toplantısına katılmak üzere **1 Temmuz'da** Rusya'ya gitti ve **Lavrov** ile ikili görüşme yaptı

GÜNDEM

Cumhurbaşkanı Erdoğan Rusya'ya gitti

EKONOMİ

Turizmcilerin gözü Erdoğan-Putin görüşmesinde

GÜNDEM

Rusya ile yeni dönem

PAYLAŞ

#Rusya

#Türkiye

#Erdoğan

#Putin

ÖNERİLEN VİDEO

DÜNYA E-POSTA ABONELİĞİ

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

